

CHOVATEĽSKÝ PORIADOK

KCHMPPP

ŠPECIFICKÉ CHOVATEĽSKÉ PODMIENKY KCHMPPP

I. Všeobecné ustanovenia

Klub chovateľov maďarských pastierskych psov sa riadi chovateľským a zápisným poriadkom Medzinárodnej kynologickej federácie FCI, Slovenskej kynologickej jednoty, Únie kynologických klubov a platným Zákonom č. 39/2007 o veterinárnej starostlivosti, Vyhláškou č. 283/2020 Z. z. Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky o podrobnostiach o ochrane spoločenských zvierat, požiadavkách na odchyt túlavých zvierat a požiadavkách na karanténne stanice a útulky pre zvieratá. Ustanovenia špecifických chovateľských podmienok platia záväzne pre všetkých členov a nečlenov klubu zaoberajúcich sa chovom plemena

KOMONDOR, plemeno uznané Medzinárodnou kynologickou organizáciou FCI, pod č. 1/1/53,

KUVASZ, plemeno uznané Medzinárodnou kynologickou organizáciou FCI, pod č. 1/1/54,

MUDI, plemeno uznané Medzinárodnou kynologickou organizáciou FCI, pod č. 1/1/238,

PULI, plemeno uznané Medzinárodnou kynologickou organizáciou FCI, pod č. 1/1/55,

PUMI, plemeno uznané Medzinárodnou kynologickou organizáciou FCI, pod č. 1/1/56.

II. Chov

- Chov v klube je riadený.
- Chovom sa rozumie cieľavedomá plemenitba rešpektujúca zásady genetického zdravia psov. Chov nesmie byť na úkor ich zdravia. Dedične zdravý pes v zmysle tohto chovateľského poriadku je ten, ktorý prenáša znaky štandardu a typu plemena, povahu a výkonové vlastnosti typické pre dané plemeno, nemá žiadne podstatné dedičné chyby, ktoré by mohli nepriaznivo ovplyvniť funkčné zdravie jeho potomstva. V chove sa nesmú zvýrazňovať plemenné znaky, ktoré by mohli následkom extrémneho vývoja nepriaznivo ovplyvniť funkčné zdravie jedincov daného plemena.
- K chovu nie je možné používať psy so závažnými chybami: bojzivost' alebo agresivita, vrodená hluchota alebo slepota, zajačí pysk, rázštep podnebia, zásadné chyby chrupu alebo anomálie čeľustí, vadný tvar viečka, PRA, epilepsia, kryptorchizmus, monorchizmus, albinizmus, nesprávne farby srsti alebo očí, diagnostikovaná ťažká dysplázia, luxácia patelly. Za riadenie chovu je zodpovedný výbor klubu spolu s príslušnými poradcami chovu.

- Úzka príbuzenská plemenitba sa v zásade neodporúča, prípustná je len pri využití riadenej líniovej plemenitby.
- S chovateľstvom je nezlučiteľná produkcia šteniat bez PP a obchodovanie, alebo sprostredkovanie obchodu so psami. Člen klubu nesmie vedome predávať šteniatka prostredníctvom výkupov, priekupníkom alebo obchodníkom so psami za účelom ďalšieho predaja. V prípade porušenia tohto bodu sa prípad podstúpi disciplinárnej komisii ÚKK.
- Klub je oprávnený svojimi orgánmi sústavne kontrolovať a sledovať
 - a) či sú chovní jedinci v trvalom držaní majiteľa
 - b) v akých podmienkach sú držaní (ustajnenie, zaobchádzanie, výživa atď.)
 - c) aké podmienky má chovateľ pre odchov šteniat.
- Klub je v odôvodnených prípadoch oprávnený obmedziť dočasne alebo trvalo zakázať chov buď konkrétneho jedinca alebo celej chovateľskej stanice, a to na základe disciplinárneho konania, ak sa zistí porušenie tohto poriadku.

III. Chovateľ, majiteľ, držiteľ

- Majiteľ psa či suky je fyzická alebo právnická osoba, ktorá jedinca právoplatne nadobudla a môže to preukázať jeho preukazom o pôvode.
- Držiteľ psa či suky je buď majiteľ alebo ten, kto je majiteľom písomne zmocnený používať ho ku chovu a u ktorého sa pes aj fyzicky nachádza.
- Chovateľ je držiteľ chovnej suky v čase vrhu, ktorého chovateľská stanica bola riadne zaregistrovaná prostredníctvom SKJ.
- Každá zmena v držaní chovného jedinca musí byť do 15 dní oznámená písomne poradcovi chovu, týka sa to aj zapožičania chovnej suky alebo krycieho psa do zahraničia. Úhyn psa či suky je majiteľ taktiež povinný do 15 dní oznámiť poradcovi chovu. Doporučuje sa uviesť aj príčinu úhynu, pokiaľ je známa.
- Prevod nakrytej suky je možný. Pokiaľ nebolo dohodnuté inak, budú šteňatá zapísané v chovateľskej stanici nového majiteľa alebo držiteľa suky, a pokiaľ nie je stanovené inak, prechádzajú na neho všetky povinnosti plynúce z krytia chovným psom.
- Odchovy na cudziu chovateľskú stanicu (zapožičanie chovnej suky) je možné po vzájomnej dohode medzi majiteľom chovnej suky a vlastníkom registrovanej chovateľskej stanice. Dohoda musí byť uzavretá písomne a musí byť súčasťou žiadosti o vydanie krycieho povolenia.
- Ak je chovný jedinec v spoluvlastníctve viacerých osôb z rôznych krajín, musí spĺňať podmienky pre zaradenie do chovu všetkých krajín spolumajiteľov, kde chce byť chovne používaný. V tomto prípade sa nejedná o zahraničné krytie.

IV. Chovní jedinci

- Chovní jedinci sú čistokrvní psi a suky, ktorí splnili podmienky pre zaradenie do chovu a sú zapísaní v registri chovných jedincov v plemennej knihe ÚKK.
- Zaradenie do chovu prevádza klub na bonitáciách. Zápis do registra chovných jedincov prevádza plemenná kniha ÚKK. Pes musí byť preregistrovaný pred prvým plánovaním krytím, suka je registrovaná súčasne s prvým vrhom.
- Podmienky pre zaradenie do chovu:
 - a) minimálna veková hranica 18 mesiacov pre psov a 15 mesiacov pre suky
 - b) absolvované zdravotné vyšetrenia pre jednotlivé plemená,
 - komondor – dysplázia bedrových a lakťových kĺbov, PRA
 - kuvasz – dysplázia bedrových a lakťových kĺbov, PRA
 - mudi – dysplázia bedrových a lakťových kĺbov, PRA, luxácia patelly
 - puli - dysplázia bedrových a lakťových kĺbov, PRA, luxácia patelly
 - pumi - dysplázia bedrových a lakťových kĺbov, PRA, luxácia patelly
 - c) do chovu nie sú zaradené jedince, ktoré majú diagnostikovaný stredne ťažký až ťažký stupeň dysplázie bedrových a lakťových kĺbov, diagnostikovanú luxáciu patelly a progresívnu atrofiu sietnice.
 - d) absolvovanie minimálne dvoch výstav, z toho aspoň jedna musí byť klubom usporiadaná výstava, a to v triede mladých, triede strednej a vyššej a to na výstavách s udeľovaním titulu CAC. Triedy šteniat a dorastu sa do bonitácie nepočítajú.
 - e) úspešné absolvovanie bonitácie po splnení podmienky zdravotných vyšetrení. Bonitácie sa uskutočňujú spravidla dvakrát ročne. Bonitácia sa riadi Bonitačným poriadkom SKJ.
- Na chovného jedinca, ktorého majiteľ neuhradí členský príspevok sa vzťahujú podmienky platné pre nečlenov klubu.
- Chovnosť suky končí dovŕšením veku 8 rokov (7 rokov + 364 dní). Ten deň sa považuje za posledný možný termín nakrytia. Chovnosť psa nie je obmedzená vekom.
- Chovnosť psa alebo suky možno ukončiť v prípade vyššieho výskytu geneticky podmienených ochorení u potomkov alebo v prípade zdravia ohrozujúceho ochorenia chovného jedinca. Návrh na ukončenie chovnosti podáva s písomným odôvodnením poradca chovu. Konečné rozhodnutie o ukončení chovnosti prináleží výboru klubu.
- Je neprípustné, aby bol chovný pes použitý ku krytiu nechovnej suky, alebo aby bol použitý ku krytiu pred splnením podmienok pre chovnosť. Je neprípustné, aby suka bola použitá k chovu pred splnením podmienok pre chovnosť alebo aby bola nakrytá nechovným psom.

V. Pripúšťacie povolenie

- Pred plánovaným krytím chovnej suky si jej majiteľ písomne vyžiada od poradcu chovu pripúšťacie povolenie, a to minimálne 3 týždne pred predpokladaným začiatkom hárania suky s možnosťou uvedenia 1 až 3 psov, s ktorými plánuje kryť, prípadne požiada poradcu chovu o výber vhodného psa. V pripúšťacom povolení môžu byť uvedené domáce chovné jedince, alebo aj zahraničné chovné jedince.
- Platnosť pripúšťacieho povolenia je stanovená na dobu 12 mesiacov od vydania.
- Pripúšťacie povolenie musí byť vyžiadané a vyplnené aj v prípade, že obaja chovní jedinci patria jednému majiteľovi.
- Ak nedošlo ku krytiu, je majiteľ suky povinný pripúšťacie povolenie vrátiť poradcovi chovu, najneskôr do 14 dní po skončení hárania suky.
- Bez vystaveného pripúšťacieho povolenia sa krytie nemôže uskutočniť.
- V odôvodnených a preukázaných prípadoch môže poradca chovu odmietnuť vystaviť pripúšťacie povolenie. (napr. veľmi zlá kondícia suky, pri závažných nedostatkoch v starostlivosti o suku a šteňatá v predchádzajúcom vrhu a pod.)

VI. Krytie

- Krytie sa môže uskutočniť len medzi dvoma chovnými jedincami na základe platného pripúšťacieho povolenia, kde sú obaja jedinci uvedení, a teda odsúhlasení poradcovi chovu.
- Pri žiadosti o vydanie pripúšťacieho povolenia na zahraničného psa je majiteľ chovnej suky povinný spolu so žiadosťou predložiť kópiu preukazu pôvodu tohto psa a doklad o tom, že bol tento pes v príslušnom štáte uchovnený. Odporúča sa predložiť aj doklad o vyšetrení DBK, DLK, luxácie patelly a PRA.
- Po uskutočnení krytia vyplní majiteľ chovnej suky pripúšťacie povolenie a spolu s majiteľom chovného psa podpismi potvrdia uskutočnenie krytia.
- Počas jedného hárania môže byť suka krytá len jedným zo psov, uvedených v pripúšťacom povolení. Pokiaľ vybraný pes suku nenakryje, môže byť použitý ďalší z uvedených psov.
- Ak majiteľ chovnej suky požaduje opakované krytie v priebehu jedného hárania, je majiteľ chovného psa povinný toto umožniť.
- Medzi krytiami rôznych súk jedným chovným psom musí uplynúť aspoň 24 hodín.
- Umelé oplodnenie nie je dovolené previesť u psov, ktorí sa predtým nereprodukovali prirodzeným spôsobom. V ojedinelých a odôvodnených prípadoch môže výbor klubu povoliť výnimku. Pri umelom oplodnení sučky musí veterinárny lekár, ktorý psovi odobral spermie, potvrdiť túto skutočnosť správcovi plemennej knihy, v ktorej sa budú šteňatá zapisovať, že čerstvé alebo zmrazené spermie psa, pochádzajú od dohodnutého psa. Ďalej musí majiteľ, eventuálne držiteľ psa, poskytnúť majiteľovi sučky zdarma informácie, uvedené týkajúce sa krycieho psa. Náklady spojené s odobratím spermií a prevedenie inseminácie hradí majiteľ

sučky. Veterinár, ktorý insemináciu prevádza, potvrdzuje v pripúšťacom povolení, že sučka bola oplodnená spermiami vybraného psa. V tomto osvedčení musí byť uvedené miesto a doba umelého oplodnenia, meno a číslo zápisu plemennej knihy sučky a meno a adresa majiteľa sučky. Majiteľ psa, ktorému boli odobraté spermie je povinný majiteľovi sučky osvedčiť párenie v pripúšťacom povolení.

- Počet krytí v roku u chovného psa nie je obmedzený.
- Majiteľ krycieho psa je povinný nahlásiť krytie hlavnému poradcovi chovu do piatich dní od uskutočneného krytia. V prípade, ak došlo ku krytiu v zahraničí, povinnosť nahlásiť uskutočnené krytie prechádza na majiteľa chovnej suky. Hlavný poradca chovu si vedie evidenciu o uskutočnených krytiach a vrhoch po jednotlivých psoch.
- V prípade zapožičania si psa alebo suky zo zahraničia je povinná bonitácia tohto jedinca pred prvým krytím v SR.
- Počet vrhov u chovnej suky nie je obmedzený. Po vrhu musí nasledovať reprodukčná prestávka. Je nepripustné nakrývať suku po vrhu bez ponechania prestávky na regeneráciu.
- Úhrada za krytie je vecou dohody medzi majiteľom chovnej suky a majiteľom chovného psa.

VII. Vrh

- Chovateľ je povinný starať sa o suku v dobe kotnosti a dojčenia, ako aj o celý vrh až do predaja šteniat, aby bol zaručený ich riadny vývoj.
- Pokiaľ chovateľ nemôže mať z vážnych dôvodov v tejto dobe suku vo vlastnej starostlivosti, oznámi poradcovi chovu adresu, kde sa suka s vrhom nachádza. Suka so šteňatami sa musia nachádzať na území SR.
- Pokiaľ sú šteňatá umiestené u kojnej suky, je chovateľ povinný nahlásiť túto skutočnosť poradcovi chovu spolu s počtom a adresou, kde sú šteňatá umiestené do 3 dní od ich premiestenia.
- Počet šteniat vo vrhu nie je obmedzený.
- V prípade úhynu suky pri pôrode sa povoľuje umelý odchov. Chovateľ je povinný túto skutočnosť ihneď oznámiť poradcovi chovu.
- Chovateľ je povinný osvedčeným spôsobom oznámiť dátum narodenia šteniat do 5 dní poradcovi chovu a majiteľovi krycieho psa a zároveň sa dohodnúť s poradcom chovu na termíne kontroly vrhu. V prípade nenarodenia sa šteniat je majiteľ suky povinný vrátiť pripúšťacie povolenie do 14 dní po predpokladanom termíne pôrodu poradcovi chovu.
- Označovanie šteniat čipovaním je povinné. Čipovanie vykonáva veterinárny lekár, ktorý túto skutočnosť zaznačí do prihlášky vrhu. Až po prevedení čipovania a po vykonaní kontroly vrhu posieľa chovateľ vyplnené tlačivo na plemennú knihu ÚKK, na základe ktorého budú vystavené preukazy o pôvode. Žiadosť o zápis vrhu do plemennej knihy je potrebné odoslať správcovi plemennej knihy do 3 mesiacov od narodenia vrhu.

- V čase predaja musia mať šteňatá minimálne 7 týždňov, musia byť riadne odčervené, začipované a zaočkované. Ak niektoré šteniatko nezodpovedá týmto požiadavkám, nesmie ho chovateľ odovzdať novému majiteľovi. Chovateľ je povinný viesť evidenciu nadobúdateľov šteniat /meno a adresu/ a archivovať ju minimálne 10 rokov.
- V prípade pochybností o pôvode šteniat, je majiteľ chovnej suky a chovného psa povinný na vyžiadanie poskytnúť jedinca na odber krvi za účelom DNA vyšetrenia k zisteniu rodičovstva. V prípade potvrdenia podozrenia všetky náklady na vyšetrenie a ďalšie súvisiace náklady (cestovné, cenu úkonu, materiál) v plnom rozsahu hradí majiteľ suky.

VIII. Práva a povinnosti poradcu chovu

- Poradca chovu nemá právo bez udania vážneho dôvodu negovať požiadavku chovateľa pri výbere chovných psov pre svoje suky na krytie.
- Poradca chovu je povinný upozorniť chovateľa na neštandardné šteňatá, poskytnúť odborné rady a viesť si o tom záznamy. Pokiaľ poradca chovu zistí, že narodené šteňa vykazuje závažnú vrodenú chybu alebo výraznú odchýlku od štandardu plemena, ktorá sa ďalším vývojom nemôže zmeniť (operačne sa môže korigovať pre zabezpečenie ďalšieho bezpečného vývoja jedinca) a nezodpovedá tak štandardu FCI, je povinný o tejto skutočnosti informovať príslušnú čiastkovú plemennú knihu uvedením konkrétnej chyby do prihlášky. Vo všetkých týchto prípadoch označí plemenná kniha preukaz o pôvode týchto šteniat pečiatkou „Neštandardné“. V prípade udelenia známky „Neštandardné“ musí poradca chovu napísať zdôvodnenie pre toto rozhodnutie. Chovateľ svojím podpisom na tlačive potvrdzuje, že bol oboznámený s výsledkom kontroly šteňaťa.
- Poradca chovu je povinný urobiť kontrolu vrhu u chovateľa. Počas kontroly vrhu je poradca chovu povinný overiť si trvalú identifikáciu šteňaťa.
- Poradca chovu je povinný oboznamovať s výsledkami chovu výbor klubu a členskú základňu klubu.
- Poradca chovu je povinný upozorniť výbor klubu na chovateľsky neetické priestupky chovateľov, alebo hrubé porušovanie chovateľských princípov klubu.

IX. Záverečné ustanovenia

Tieto špecifické chovateľské podmienky KCHMPPP vchádzajú do platnosti a sú účinné od 24.08.2024. Môžu byť zmenené, alebo doplnené rozhodnutím členskej schôdze klubu na návrh výboru klubu alebo člena klubu. Porušením uvedených ustanovení špecifických chovateľských podmienok klubu sa člen klubu vystavuje disciplinárnemu postihu podľa platných stanov klubu.